

Handläggare

Åsa Carlberg
Tfn 0142-850 88

Kommunstyrelsen

Kost- och måltidspolicy 2017

Bakgrund

Föreslagen kost- och måltidspolicy ger ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter. Policyn ska användas vid planering och uppföljning av måltidsverksamheterna, men även vara vägledande för övriga verksamheter.

Sammanfattning

Förslaget till ny Kost- och måltidspolicy har varit på partiremiss. Synpunkter har inkommit från samtliga partier utom Vänsterpartiet och Kristdemokraterna.

Socialdemokraterna, Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Moderaterna ställer sig i stort bakom förslaget till kost- och måltidspolicy med undantag för några frågor. Mer omfattande kritik och förslag till ändringar har kommit från Miljöpartiet och Liberalerna.

Beslutsunderlag

Missiv 2017-08-15
Tjänsteskrivelse 2017-06-28
Kost- och måltidspolicy, förslag 2017-08-15

Socialdemokraterna- yttrande om kostpolicyn
Liberalerna- Remissyttrande över förslag till kost- och måltidspolicy
Centerpartiets remissvar på kost- och måltidspolicy
SD Mjölby remissvar kostpolicy 2017
Miljöpartiet remissvar kost- o måltidspolicy
Nya Moderaterna remissvar kost- och måltidspolicy
Nya Moderaterna, förslag till ändringar i policy

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Missiv

Datum

2017-08-15

Diarienummer

KS/2017:70

Beslutet skickas till:
Service- och teknikförvaltningen
Kommunstyrelsen
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Dag Segrell
Kommunchef

Handläggare

Åsa Carlberg
Tfn 0142-850 88

Kommunstyrelsen Mjölby

Kost- och måltidspolicy, tjänsteskrivelse

Sammanfattning

Föreslagen kost- och måltidspolicy ger ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter.

Förslaget till ny Kost- och måltidspolicy har varit på partiremiss. Synpunkter har inkommit från samtliga partier utom Vänsterpartiet och Kristdemokraterna. Socialdemokraterna, Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Moderaterna ställer sig i stort bakom förslaget till kost- och måltidspolicy med undantag för några frågor. Mer omfattande kritik och förslag till ändringar har kommit från Miljöpartiet och Liberalerna. Vissa synpunkter rörande språk och struktur har åtgärdats. Andra synpunkter ska lyftas till diskussion och beslutas slutgiltigt i kommunstyrelsen.

Bakgrund

Mjölby kommuns nuvarande kostpolicy antogs av kommunfullmäktige 2012-12-11. I den fanns ej med hur Mjölby kommun arbetar med Fairtrade-märkta livsmedel vilket är ett krav då vi är diplomerade som Fairtrade City. Beslut i kommunfullmäktige att Mjölby kommun ska verka för att bli Fairtrade City togs 2011-12-13. Diplomeringskedde 2015.

Arbetet med revideringen under 2016/2017 har gjorts av kommunens nyinrättade måltidsråd med representanter från varje förvaltning samt hållbarhetsstrateg. Förslaget till ny kost- och måltidspolicy skickades 2017-03-14 ut på partiremiss. Synpunkterna från remissen har nu sammanställts. Synpunkter har inkommit från samtliga partier utom Vänsterpartiet och Kristdemokraterna.

I Mjölby kommun finns måltidsverksamheter inom följande förvaltningar samt kommunstyrelsen:

Utbildningsförvaltningen

Förskolor, grundskolor, fritidshem, gymnasieskolor och caféverksamhet. Måltidsservice har uppdraget att laga och leverera mat till majoriteten av förskolor, grundskolor och fritidshem.

Omsorgs-och socialförvaltningen

Vårdboenden, matdistribution och caféverksamheter. Måltidsservice har uppdraget att laga och leverera mat till Boken, Dacke, Änggården, Kolonigatan, Folkungagården samt hemluncher.

Datum
2017-06-28

Diarienummer
KS/2017:70

Slomarp och Vifolkagården har privat utförare. Caföverksamheterna drivs i egen regi.

Kultur-och fritidsförvaltningen

Caföverksamhet - Lundbybadet och fritidsgårdar drivs i egen regi.

Kommunstyrelsen

Norrgårdens café drivs i egen regi.

Tekniska nämnden

Måltidsservice och stadshuscafeterian.

Kost- och måltidspolicyn ska vara ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter. Policyn innefattar tre fokusområden näring och hälsa, måltidsmiljö och hållbar utveckling.

Mjölby kommuns kostpolicy

Kost- och måltidspolicyn är ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter. Policyn ska användas vid planering och uppföljning av måltidsverksamheterna, men även vara vägledande för övriga verksamheter. Policyn är uppdelad under tre rubriker, näring och hälsa, måltidmiljö och hållbar utveckling.

Inkomna synpunkter på kost- och måltidspolicy

En genomgång har skett av inkomna synpunkter. Nedanstående följer en sammanfattning av de synpunkter som har inkommit i remissrundan och som kommunstyrelsen har att ta ställning till inför beslut.

Övergripande

- Förslaget bör återremitteras till Tekniska nämnden på grund av för stora brister (Liberalerna)

Hållbar utveckling

- Ta bort skrivningar ”med hänsyn tagen till ekonomi och upphandlingsregler” gällande inköp av svenska, lokalproducerade, ekologiska och närproducerade livsmedel (Miljöpartiet)
- Skriva ”ska” öka andelen lokalproducerat istället för ”sträva efter” (Centerpartiet)
- Krav ska ställas på Svenska Miljö- och djurskyddsregler (ta bort ”så långt det är möjligt”) (Centern)
- Ta bort skrivningar kring Fairtrade (Moderaterna)

C:\Windows\TEMP\03tujcxs.tielykbh4d1u.rfy.rtf

Postadress

Mjölby kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
595 80 MJÖLBY

Besöksadress

Burensköldsvägen 11-13

Telefon

0142 - 850 00

Telefax

0142-851 20

Internetadress

www.mjolby.se

e-postadress

kommunstyrelsen@mjolby.se

Bankgironummer

791-9848

Datum
2017-06-28

Diarienummer
KS/2017:70

- Lägga till ” Vid utformning av matsedlar ska vegetariska maträtter och maträtter med hög andel vegetabilier övervägas”, beslut om en vegetarisk dag i veckan i skolbespisningen är redan fattade 2012:37 (Miljöpartiet)
- Att, utöver målsättning, även ha uppföljning av svenska och närproducerade livsmedel (Liberalerna och Moderaterna)

Övrigt

- Specialkost bör endast erbjudas efter utlåtande av läkare. Ordinarie måltid ska då bestå av ordinarie maträtt, vegetariskt alternativ och salladsbuffé. (Liberalerna)
- (Äldreomsorg) Måltiderna ska så långt som möjligt individanpassas, med hänvisning till OSN/2015:137 (Miljöpartiet)
- (Äldreomsorg) Högtider ska uppmärksammas genom måltiderna, även för personer med annan bakgrund än den traditionellt svenska, med andra högtidsdagar och annan traditionell kost.
Med hänvisning till OSN/2015:137 (Miljöpartiet)

Utredarens synpunkt

En policy ska vägledande, uttrycka förhållningssätt, värden och ställningstaganden. Utredarens synpunkt är att skrivningar under avsnittet om hållbar utveckling bör förtydligas genom att inte skriva ut ”med hänsyn tagen till ekonomi och upphandlingsregler” då dessa är självklara parametrar att förhålla sig till, samt skriva ska öka istället för att sträva efter.

Utredaren anser även att vi bör bibehålla en skrivning om fokus på vegetarisk mat eller högre andel vegetabilier. En sådan skrivning fanns i tidigare policy, och ökad andel vegetariskt och vegetabilier har en positiv effekt på både hälsa och miljö.

För att kunna styra mot mer hållbara inköp av mat krävs att vi parallellt med policyn fastställer målnivåer för hållbar mat, samt att medel avsätts för att kunna uppnå satta målnivåer.

Kommunstyrelsens förvaltning

Åsa Carlberg
Hållbarhetsstrateg

Kost- och måltidspolicy för Mjölby kommun

Förslag 2017-08-15

Förord

Vårt mål är att alla matgäster ska känna trygghet i att Mjölby kommun serverar god, vällagad och näringsrik kost i förskolan, skolan och omsorgen. Vi arbetar för en hållbar utveckling och kostverksamheten präglas av ett hälsofrämjande synsätt.

I förskolan och skolan ingår måltiden som en naturlig del av den pedagogiska verksamheten. Samvaron under måltiden är viktig för barnens sociala utveckling och är en stund att se fram emot under dagen. Genom samverkan mellan skolan, förskolan och måltidsverksamheten stimuleras barnen att ta ansvar för miljön.

Även för äldre och funktionsnedsatta personer inom kommunens omsorgsverksamhet ska måltiderna vara stunder att se fram emot. Medarbetare som deltar i måltider tillsammans med olika matgäster och kundgrupper ska ha god kompetens både när det gäller måltidens sociala betydelse och vikten av att kunna tillgodogöra sig näringsinnehållet.

De caféverksamheter som bedrivs inom kommunen ska fungera som betydelsefulla mötesplatser och bidra till hälsosamma matvanor genom utbud och tilltalande miljö.

Syfte

Kost- och måltidspolicyn ska vara ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter. Policyn ska också ligga till grund för kommunens upphandlingar, budget, verksamhetsplaner och nämndernas kravspecifikationer. Policyn gäller för all måltidsverksamhet oavsett driftform.

Policyn ska vägleda medarbetare som berörs av kost och måltider i kommunens verksamheter. Den ska ge information till elever, föräldrar, anhöriga, gode män och andra intresserade.

Ansvar

Kost- och måltidspolicyn beslutas av kommunfullmäktige. Ansvarig nämnd är tekniska nämnden. Kost- och måltidspolicyn ses över årligen av tekniska nämnden samt revideras och utvärderas varje mandatperiod.

Genomförande

För att förverkliga policyn ska varje nämnd som berörs ha en handlingsplan som anger hur man arbetar med kost- och måltidspolicyns tre områden näring och hälsa, måltidsmiljö och hållbar utveckling. De berörda nämnderna ansvarar för att handlingsplanerna är kopplade till målen i kost- och måltidspolicyn och till kommunmålen. Respektive nämnd följer upp sin handlingsplan.

Uppföljning

Måltidsservice följer upp andelen inköpta livsmedel som är Fairtrade-märkta och andelen inköpta ekologiska livsmedel inom respektive förvaltning.

Måltidsservice ska ha målsättning kring andelen svenska livsmedel och andelen lokalproducerade livsmedel. Lokalproducerade livsmedel ska vara producerat, förädlat och paketerat i Östergötland och/eller i angränsande landskap.

Gott, trevligt, hälsosamt och hållbart

Måltiderna i kommunens verksamheter ska framförallt vara goda och näringsriktiga men även säkra när det gäller hantering och inköp. Den ska kunna intas i trivsamma måltidsmiljöer med tillfällen för samvaro samt bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.

Varje medarbetare ska i sitt arbete alltid utgå från matgästens behov och hälsosituation. Specialkost erbjuds utifrån verksamheternas beställningar. Tillagningen ska ske så nära matgästen som möjligt. När det gäller barn och ungdomar ska vi sträva efter att använda måltiden som ett pedagogiskt verktyg. Barns och ungdomars kunskap om vilken mat som serveras, var den kommer ifrån och hur den tillagas ska främjas. Måltiderna ska spegla olika matkulturer. Alla medarbetare som hanterar livsmedel inom kommunens verksamheter ska regelbundet genomgå kompetensutveckling och måltidsverksamheten ska kontinuerligt utvärderas.

Näring och hälsa

Måltiderna ska uppfylla de råd, rekommendationer och riktlinjer som är utfärdade av Livsmedelsverket och Socialstyrelsen. Menyerna ska utformas för att passa den aktuella målgruppen och bygga på hälsosamma och näringsriktiga livsmedel. Måltiderna ska vara fria från onödiga tillsatser och de ska gå att ursprungs- och näringsdeklarera.

Caféverksamhet

- Caféverksamheternas sortiment ska innehålla näringsriktiga och hälsosamma alternativ.

Förskola, grundskola och gymnasium

- Godis, snacks, och läsk ska inte serveras till förskolebarn eller grundskoleelever. Servering av bakverk, glass och söta drycker ska ske restriktivt och endast vid speciella tillfällen.

Äldreomsorg och funktionsnedsatta

- Måltiderna ska fördelas jämnt under dygnets vakna timmar för att underlätta upptaget av näringsämnen. Nattfastan för äldre ska inte överstiga elva timmar.
- Det ska finnas kunskap och rutiner för att förebygga och upptäcka ät- och nutritionsproblem.
- Mat och näring ska ses som en integrerad del av omvårdnaden där medarbetarna har en central roll i att främja en bra måltidssituation.

Måltidsmiljö

En positiv måltidsupplevelse innefattar mer än bara maten på tallriken. Mötet med personal och andra matgäster såväl som rummets utformning, temperatur, dofter och ljud påverkar upplevelsen. Helhetsintrycket avgör om måltiden är värd att sitta ner och njuta av.

- Måltidsmiljön ska präglas av ett bra bemötande och god service.
- Måltiderna ska presenteras på ett aptitligt sätt för att främja matlusten och goda matvanor.
- Måltidslokalen ska vara anpassad utifrån antalet matgäster och deras behov.
- Alla ska ges möjlighet att äta i lugn och ro.

För förskola, grundskola och gymnasium gäller även:

- Skolan ska sträva efter att schemalägga lunchen tidigast klockan elva och att tidpunkter varierar så lite som möjligt mellan dagarna.
- Vuxennärvaro är viktigt för att göra måltiderna till en lugn och trevlig social stund.

Hållbar utveckling

Kommunens måltidsverksamheter ska arbeta för att uppfylla ansvaret gentemot miljö, hälsa och ekonomi. Vår strävan ska hela tiden vara, att med hänsyn tagen till ekonomi, använda säsongsanpassade råvaror fria från kemiska tillsatser samt att sträva efter att minimera transportererna.

Mjölby kommun är certifierad som Fairtrade City och ska i enlighet med de krav som ställs, öka andelen Fairtrade-märkta importvaror såsom kaffe, te, bananer, kakao, socker och kryddor.

Vid upphandling av livsmedel ska miljöhänsyn tas. Kommunen strävar efter att öka andelen svenska och lokalproducerade livsmedel med hänsyn till ekonomi och gällande upphandlingsregler. Så långt det är möjligt ska krav ställas på att livsmedlen producerats enligt svenska miljöregler och djurskyddskrav.

Kommunen ska öka andelen ekologiska livsmedel med hänsyn tagen till ekonomi och kvalitet.

Vid samma prisbild och kvalitet ska svenska ekologiska livsmedel väljas före svenska konventionella livsmedel som väljs före utländska ekologiska livsmedel och i sista hand väljs utländska konventionella livsmedel.

Kommunens måltidsverksamheter ska arbeta för att minimera matsvinnet genom hela livsmedelskedjan, från inköp till servering.

§ 18**TEKN/2016:328****Kost- och måltidspolicy 2017 - beslut.****Bakgrund**

Mjölby kommuns nuvarande kostpolicy antogs av kommunfullmäktige 2012-12-11. I den finns inget skrivet om hur Mjölby kommun arbetar med Fairtrademärkta livsmedel, vilket är ett krav vid omdiplomeringen eftersom vi är diplomerade som Fairtrade City.

Arbetet med revideringen under år 2016 har gjorts av kommunens nyinrättade måltidsråd med representanter från varje förvaltning samt hållbarhetsstrateg. Samråd har skett med presidiet i tekniska nämnden.

Sammanfattning

Föreslagen kost- och måltidspolicy ger ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter.

Policyn ska användas vid planering och uppföljning av måltidsverksamheterna, men även vara vägledande för övriga verksamheter.

I förslaget ska varje nämnd som berörs ha en handlingsplan som anger hur man arbetar med kost-och måltidspolicyns fyra områden näring, måltidsmiljö, kvalitet och hållbar utveckling.

Tekniska nämnden beslutar

- 1) godkänna föreslagen kost-och måltidspolicy för Mjölby kommun
- 2) överlämna kost- och måltidspolicyn till kommunstyrelsen för vidare hantering

—
Beslutet skickas till
Akten
Kommunstyrelsen
Måltids- och lokalvårdschefen

§ 130

Dnr KS/2017:70

Kostpolicy**Bakgrund**

Föreslagen kost- och måltidspolicy ger ett vägledande och styrande dokument för att kvalitetssäkra kommunens måltidsverksamheter. Policyn ska användas vid planering och uppföljning av måltidsverksamheterna, men även vara vägledande för övriga verksamheter.

Sammanfattning

Förslaget till ny Kost- och måltidspolicy har varit på partiremiss. Synpunkter har inkommit från samtliga partier utom Vänsterpartiet och Kristdemokraterna.

Beslutsunderlag

Missiv 2017-08-15

Tjänsteskrivelse 2017-06-28

Kost- och måltidspolicy, förslag 2017-08-15

Socialdemokraterna- yttrande om kostpolicyn

Liberalerna- Remissyttrande över förslag till kost- och måltidspolicy

Centerpartiets remissvar på kost- och måltidspolicy

SD Mjölby remissvar kostpolicy 2017

Miljöpartiet remissvar kost- o måltidspolicy

Nya Moderaterna remissvar kost- och måltidspolicy

Nya Moderaterna, förslag till ändringar i policy

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

—

Beslutet skickas till:

Service- och teknikförvaltningen

Kommunstyrelsen

Akten